

אבחון לקוינות למידה באמצעות מת"ל – מידע לפונה

אל"ה הוא מכון לאבחון לקוינות למידה במבוגרים וצעירים. האבחון במכון אל"ה מבוסס על מת"ל – מערכת ממוחשבת של מבחנים ושאלונים סטנדרטיים שפותחה לצורך אבחון מועמדים למוסדות להשכלה גבוהה ותלמידים הלומדים בהם המבקשים התאמות בבחינות וסיוע בלימודים בשל לקות למידה. מת"ל פותחה במרכז הארצי לבחינות והערכה בסיועם של מומחים ללקוינות למידה, ביוזמתה ובמימונה של הוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת) של המועצה להשכלה הגבוהה. מת"ל נועדה לאבחן את לקוינות הלמידה השכיחות – דיסלקסיה, דיסקלקוליה ודיסגרפיה – וכן להעריך את הסבירות לקיום הפרעת קשב וריכוז.

כלי האבחון של מת"ל

במת"ל 2 שאלונים ו-20 מבחנים הבודקים תפקודים קוגניטיביים בתחומים האלה: שפה (קריאה וכתובה), תפקודים כמותיים, קשב, זיכרון, תפיסה ומהירות עיבוד כללית. כלי האבחון של מת"ל פותחו בסיוע ועדות מומחים והם מבוססים על ידע תאורטי עדכני. יעילותם של הכלים באבחון לקוינות למידה נבדקה במחקר רב היקף שנעשה על סטודנטים בעלי לקוינות למידה שונות. במחקר נוסף נאספו נורמות ביצוע ארציות לכל הכלים.

מאפייני המערכת:

- כל מבחני מת"ל נעשים באמצעות מחשב
- בכל שלבי ההבחנות נוכח בוחן.
- ההוראות לכל מבחן מוצגות על המסך וניתנות להשמעה
- לפני כל מבחן ניתנות מטלות לדוגמה ולהתנסות.
- המחשב מקליט את כל התגובות המילוליות של הנבחן.
- לכל תגובה נמדד זמן התגובה בדיוק של כ- 7 אלפיות השניה.
- במערכת בקרות לזיהוי תפקוד שלא בתום לב (התחזות).

בדיקת ההתאמה לאבחון מת"ל

ההבחנות במת"ל אפשריות לפונים הממלאים את כל התנאים הבאים:

- א. גיל 16-30 (או 35 לכל היותר), לאור מיעוט חלופות אבחוניות עבור סטודנטים מקבוצת גיל זו)
- ב. שליטה בעברית ברמת שפת אם (במקרים מסויימים ניתן לאבחן במערכת גם עולים ותיקים ששפת אמם רוסית)
- ג. היעדר מוגבלות פיזית הצפויה להפריע להבחנות באמצעות מחשב (כמו כבדות ראייה, כבדות שמיעה, בעיות מוטוריות)
- ד. לא נבחנו במת"ל בשלוש השנים האחרונות.

אם אינך עומד באחד מהתנאים א-ג או שאינך בטוח בנוגע להתאמת האבחון לצרכיך, ניתן לברר סוגיה זו מול המכון. במכון האבחון כל מקרה יבדק לגופו מתוך התייחסות לגילו של הפונה, למאפיינים אחרים שלו, למטרות האבחון, לחלופות הקיימות ועוד.

הפניה לאבחון

- לאחר יצירת קשר ראשוני עם מכון האבחון יש לשלוח למכון את המסמכים הבאים בדואר רשום:
1. קבלת תשלום של דמי טיפול בפניה בסך 80 ₪ (הסבר כיצד לשלם נמצא בסעיף "מחיר האבחון")
 2. שאלון אישי לפונה (ניתן להורידו מאתר המרכז הארצי לבחינות והערכה בכתובת www.nite.org.il)
 3. מסמכים נלווים: חשוב לצרף כל מסמך הנוגע לקשיים שבגללם פנית לאבחון וכן כל מסמך שעשוי לסייע למאבחן ללמוד על מהלך התפתחותך, על תפקודך הלימודי ועל מצבך הרפואי והרגשי, הן בעבר והן בהווה. בפרט חשוב לצרף עותקים של המסמכים הבאים:

- א. תעודות בית ספר – יסודי, חטיבה ותיכון (כל התעודות שברשותך)
- ב. תעודת בגרות או גליון עדכני של ציוני הבגרות
- ג. דוחות אבחון קודמים
- ד. תעודת ציון של הבחינה הפסיכומטרית (במידה ונבחנת)
- ה. אישורים על זכאות להתאמות בבחינות הבגרות או בבחינה הפסיכומטרית
- ו. גליון ציונים עדכני ממוסד הלימודים האחרון.
- ז. כל מסמך אחר שיכול לשפוך אור על קשייך בעבר ובהווה כגון: הפניות לאבחון, הפניות לטיפול ולסיוע, הערכות מורים או מטפלים, סיכומי טיפולים, תיעוד רפואי של תרופות.

לתשומת לבך המסמכים לא יוחזרו. מומלץ לשלוח העתק ברור ולשמור ברשותך את המקור.
את המסמכים יש לשלוח לכתובת:

מכון אל"ה - מכללת אחוה
ד.ג שקמים 7980400

מכון אל"ה ממוקם במכללה האקדמית אחוה בבניין 8 קומה 1

בדיקת ההתאמה לאבחון

עם קבלת המסמכים ותשלום דמי הטיפול נבדקת התאמת הפונה לאבחון במת"ל. במקרה של אי התאמה או אם יש יסוד סביר להשערה שקשיי הפונה אינם נובעים מלקות למידה, הפונה מופנה לגורם מקצועי מתאים להמשך הבירור.

תהליך האבחון

תהליך האבחון נעשה ב 3 פגישות: שתי פגישות של כשעתיים וחצי כל אחת, המיועדות להבחנות במבחני המת"ל, ומפגש אחד עם מאבחן מומחה להעמקת הבירור ולקבלת משוב על תוצאות האבחון ומשמעותן.

המאבחן קובע את האבחנה הסופית בשאלת קיומה של לקות למידה וכן את רמת הסבירות לקיומה של הפרעת קשב וריכוז. האבחנה מבוססת על כל הנתונים שבידי המאבחן, ובהם התפקודים במבחני מת"ל, ההיסטוריה ההתפתחותית והלימודית של הפונה כפי שהיא מתועדת במסמכים המצורפים לפנייה ובשאלון האישי שמילא הפונה והמידע שנאסף במפגש האישי עם הפונה.

- חשוב להגיע לכל אחת מפגישות האבחון רעננים ועירנים ככל האפשר, אחרי שינה מספקת בלילה הקודם.
- יש להגיע לפגישה הראשונה מצויידיים בתעודה מזהה ובאישור תשלום עבור האבחון תרופות:
 - א. פונים הנוטלים ריטלין / קונצרטה **ימנעו** מנטילתן ביום האבחון.
 - ב. פונים הנוטלים תרופות אחרות לטווח ארוך, לא יפסיקו את נטילתן אלא ידווחו לבוחנת על נטילת התרופה.

דוח האבחון

בתום האבחון מופק דו"ח ממוחשב ובו תוצאות התפקוד בכל מבחני מת"ל וחוות הדעת של המאבחן. בחוות הדעת מצוינת האבחנה הסופית בשאלת קיומה של לקות למידה וכן הערכה בנוגע לסבירות קיומה של הפרעת קשב וריכוז, ובהתאם ניתנות המלצות בנוגע למתן התאמות בבחינות אקדמיות ולסיוע במהלך הלימודים. שני עותקים חתומים של הדוח נשלחים אל הפונה.

שיתוף פעולה מלא כתנאי הכרחי

תקפותן של מסקנות האבחון מותנית בכונות הנתונים המונחים לפני המאבחן. לפיכך חיוני שתמסור מידע מלא ונכון ותבצע את המבחנים כמיטב יכולתך. כדי לוודא שתנאים אלה אכן מתקיימים, מת"ל כוללת מערכת של מדדים שנועדו לזהות תפקוד לא סביר או תפקוד שאינו משקף את מלוא יכולתו של הפונה. כמו כן, מת"ל כוללת הליך לבדיקת העקיבות של מכלול הנתונים המשמשים לגיבוש האבחנה. חשוב לדעת כי במידה שהתמונה שתתקבל ממכלול הנתונים תהיה לא סבירה, מוקצנת, או כוללת סתירות פנימיות, המאבחן לא יוכל לגבש אבחנה ולכן לא יוכל להמליץ על התאמות וסיוע, וזאת גם אם יש לך קשיי למידה אמיתיים. ניתן לפנות לאבחון חוזר במת"ל רק בחלוף שלוש שנים מן האבחון הראשון.

קבילות האבחון

תוקף האבחון במת"ל מותנה בשיתוף פעולה מלא של הפונה, הן במסירת מידע מלא ונכון והן בתפקוד במטלות המבחנים כמיטב יכולתו. במידה שהתמונה שתתקבל ממכלול הנתונים תהיה בלתי סבירה, לא שלמה ומעורפלת, יתכן שהמאבחן לא יוכל לגבש אבחנה חד משמעית והמלצות להתאמות ולסיוע. במקרה כזה יומלץ לפונה לעשות בירור נוסף, נפרד מהאבחון באמצעות מת"ל. האבחון באמצעות מת"ל קביל לצורך הגשת בקשה לתנאים מותאמים בבחינה הפסיכומטרית בצרף מסמכים אחרים הנדרשים ע"י היחידה לבחינות בתנאים מותאמים במרכז הארצי לבחינות והערכה. האבחון באמצעות מת"ל קביל לצורך הגשת בקשה לתנאים מותאמים בבחינות אקדמיות בכל המוסדות להשכלה גבוהה המתוקצבים ע"י המועצה להשכלה גבוהה, וכן במוסדות אחרים. במקרה שמוסד מתקצב להשכלה גבוהה אינו מכיר באבחון באמצעות מת"ל, ניתן לפנות למר משה אהרוני, ממונה תחום מנהל וכספים ורכז ועדת ההיגוי של ות"ת לנושא הסיוע לסטודנטים בעלי לקויי למידה בטל' 02-5679927 או בדוא"ל moshe@che.org.il.

היבחנות חוזרת

ככלל, אצל פונים שעברו אבחון מבוסס מת"ל לאחר גיל 18 - האבחון יהיה תקף לכל החיים. אצל פונים שעברו אבחון מבוסס מת"ל לפני גיל 18 - האבחון יהיה תקף לחמש שנים, ולאחר מכן הדרישה לאבחון חוזר תהיה נתונה לשיקול דעתו של המוסד שאליו נמסר האבחון.

בכל מקרה, לא ניתן להיבחן בשנית באבחון מבוסס מת"ל ב-3 השנים הראשונות לאחר האבחון המקורי.

למי מיועד האבחון?

האבחון במת"ל מיועד לצעירים שנקבע בעבר כי הם בעלי לקות למידה או הפרעת קשב וריכוז והאבחון שבידיהם אינו תקף, א למי שיש להם קשיים ניכרים לפחות בתחום אחד מהתחומים הבאים: קריאה, כתיבה, תפקודי שפה אחרים, חשבון, תפקודי קשב וריכוז

ערעור על חוות הדעת של המאבחן

לכל פונה שמורה האפשרות לערער על מסקנות האבחון במת"ל. בקשה לערעור יש להגיש למכון שבו נעשה האבחון בצרוף מכתב המפרט את הסיבות לערעור. בעקבות הפניה לערעור יעביר מכון האבחון את תיקו של הפונה בשלמותו למכון אחר של מת"ל, לגיבוש חוו"ד חדשה. מחיר הטיפול בערעור הוא 200 ₪, שישולמו ישירות למרכז האבחון האחראי על חוות הדעת החדשה.

מחיר האבחון

האבחון במת"ל הוא שרות לציבור ללא כוונת רווח.
מחיר האבחון הוא 1450 ₪, מתוכם 80 ₪ דמי טיפול בפניה.

• התשלום יתקבל בכרטיס אשראי או צ'קים בלבד.

ניתן לשלם טלפונית באמצעות כרטיס אשראי בטל* 3622 – שלוחה 3 – שלוחה 2, אם אין מענה ניתן להשאיר הודעה במשיבון. שעות מענה טלפוני מדור שכר לימוד* 3622 – שלוחה 3 – שלוחה 3 – שלוחה 2:
ימים א – ה בין השעות 10:00-12:30 ובין 15:00-16:00

- במקרה של איחור משמעותי לפגישת האבחון, יתכן ויהיה צורך לקבוע פגישה נוספת. על פגישה נוספת יגבה תשלום נפרד של 150 ₪.
- במקרה שיש צורך לדחות פגישה, יש להודיע על כך לפחות שני ימי עבודה מראש בטלפון 08-8588139 או במייל: natali_t@achva.ac.il על פגישה שבוטלה ללא הודעה מראש יגבה תשלום נפרד של 150 ₪.

לפרטים נוספים ושאלות-

נטלי טייר
מכון אל"ה
כתובת: ד.ג. שקמים 7980400 טלפון/פקס – 08-8588139

בהצלחה!